

Blažič sam na delu. Lopov je odlomil od svetih posod dragocene dele in jih vtaknil v žep, manjvredne pa je zakopal na njivi, 400 korakov od cerkve, kjer so jih po aretaciji našli. Blažič je bil obsojen v Celju dne 19. decembra na 10 mesecev strogega zapora, po odsluženih kazni pa na izgon v Italijo.

Obsodba dveh roparjev in vlomilcev. Pri Velkavrhovih na Brezjah pri Dobrovi sta se v noči 28. januarja t. l. priplazila v hišo: Angel Fabjan, 26letni pek, pomočnik iz Italije, in Dominik Zakrajšek. Najprej sta vse prevrgla na podstrešju, kjer pa nista naletela na zaželeni denarni plen. V veži sta grozila s kuhinjskim nožem domači hčerki, ki jima je izročila iz strahu za življenje 7 kovancev po 50 Din. Oče in hčerka sta začela klicati na pomoč in res sta prihitela dva soseda, pred katerima sta pobegnila tolovaja. Oba razbojnika sta bila 11. XII. v Ljubljani obsojena: Fabjan na 10 let in trajen izgon iz Jugoslavije, Zakrajšek na 12 let robije.

*

Slovenska Krajina.

Delavski dom. Poročali smo že na tem mestu pred kratkim glede zastoja gradnje Delavskega doma, ki naj bi služil kot zavetišče številnim sezonskim delavcem spomladi in poleti. Sedaj, kakor poročajo, je Borza dela v Ljubljani nakazala prvi obrok brezobrestnega posojila v znesku 350.000 Din. Vodstvo in nadzorstvo je prevzela soboška občinska uprava. Tako bo gradbeno vodstvo v dobrih rokah. Tudi sedanji načrti Delavskega doma se bodo v toliko spremenili, da se bodo namesto projektiranih privatnih stanovanj dogradili prostori za sresko načelstvo. S tem se počasi uresničuje večletna želja sezonskega delavstva po lastnem zavetišču in zadostnih uradnih prostorih ekspozitive Javne borze dela v Soboti. Na tisoče sezonskih delavcev je hvaležnih za vneto delo za gradnjo Delavskega doma soboški občinski upravi.

Kaj bo z občino Mačkovec? Vasi so vložile prošnje, ene, da bi se priključile v Puconce,

Reumatične bolečine, giht in išias

odstranijo »Nibol« tablete. Zakaj bi trpeli bolečine revmatizma, gihta in išiasa, ko to ni potrebno. Vzemite še danes »Nibol« tablete Mr. Bahovec, ki Vam odstranijo muka. Enako se »Nibol« tablete uporabljajo kot izvrstno sredstvo pri boleznih vsled prehlada, pri hripi, bolečinah v hoku, pri glavno- in zobobolu. Zahtevajte v vseh lekarnah samo prave »Nibol« tablete Mr. Bahovec v originalnih steklenicah 20 tablet za Din 20.—, ali pa 40 tablet za Din 34.—, z napisom proizvajalca: Apoteka Mr. Bahovec, Ljubljana, ki Vam na zahtevo brezplačno pošlje obširno poučno brošuro za bolnika.

druge v Križevce itd. V petek dne 20. t. m. je imel občinski odbor sejo, kjer so tudi govorili o tej zadevi. To je ena izmed občin, ki ima zelo visoke doklade, veliko nad 100%. Občina ima še vedno veliko dolga radi šole in gasilskega doma. Kakor smo že poročali, bi bila najbolj pravična rešitev, da bi bil sedež občine v Pečarovcih, kateri bi se naj pridružili Šalamenci, ki so tik Pečarovec, pa pripadajo v Puconce. — Čudno je tudi to, da hodijo katoliški otroci iz Šalamencev v šolo v Pečarovec, evangeličanski pa v Puconce. Ko so merili daljavo od Šalamencev do Puconce in Pečarovec, so pravilno merili le do Pečarovec, dočim so merili proti Puconcem s političnimi metri in so tako izmerili večjo razdaljo do Pečarovec in so tako določili ti vasi šolski okoliš Puconce, čeprav vsak ve, da je bližje v Pečarovec. Pa katoličani svojih otrok ne pustijo v Puconce v šolo. Občina Puconci pa noče nič prispevati za šolo v Pečarovcih. Naj oblast s tem nekaj naredi!

Sv. Sebeščan. Današnja pošiljamo »Slovenskega gospodarja« tudi v Vašo faro na ogled. To

Pri hemoroidih (zlati žili)

zaprtju, omotici, povzročeni vsled zaprtja, pri naša vporaba

Franz-Josefove

grenke vode prijetno polajšanje.

Reg. po min. soc. pol. in nar. zdr. S-br. 15485, 25. V. 1935.

številko lahko obdržite in še eno vam pošljemo zastonj. Dobro pregledajte naš časopis, ki že 69 let brani katoliško Cerkev. V listu dobite vse, kar želite in kar je potrebno siromašnemu človeku. Naš list je strogo krščanski. Izhaja vsak teden na 16 straneh in stane letno samo 32 Din. Širiteljstvo za faro sv. Sebeščana je prevzel g. Bejek, vaš dušni pastir. Kdor želi naročiti »Slovenskega gospodarja«, naj se oglasi v župnišču. Naročnino lahko plačujete tudi mesečno pri širitelju. Vsak teden bo prinašal naš list novice iz vašega kraja, zagovarjal bo vaše potrebe, da bodo zvedeli za vaše želje tudi tisti, ki vam lahko pomagajo, saj pa ima naš list blizu 30.000 naročnikov. V vsako našo hišo »Slovenskega gospodarja«

Gornja Lendava. Praznik Brezmadežne je bil tudi za nas lep slovesen dan. Marijina družba se je polnoštevilno zbrala okrog obhajilne mize z mnogimi drugimi Marijinimi častilci. V Marijino družbo je bilo sprejetih 7 novih članic. Sprejema se je udeležilo veliko ljudi in slovesnost je bila res Marijina, vesela in prisrčna. Veseli smo vsi, da nam je Bog dal novih članov, ki so se odločili za Marijino življenje. — Banski svetnik je postal naš rojak Bačič Franc. Z veseljem smo sprejeli to vest in želimo novemu g. svetniku obilo blagoslova pri njegovem delu. Pričakujemo od njega, da bo zastopal naše interese in težave odločno in vstrajno na svojem novem mestu. — Starci umirajo kar po vrsti. Pokopali smo v par dneh tri stare korenike: Husar Mihaela in Suhic Matijo iz Radovec ter Škaper Mihaela iz Doličev. Naj počivajo v miru! — Sezonski delavci so se vrnili. Kar živahno je postalo spet pri nas. Vrnili so se delavci iz tujine. Pravijo, da še ne bi bilo tako hudo, samo palirji da jih strašno mučijo. Čudno to, ali ne more borza dela napraviti temu konec? Delavci so z gospodarji zadovoljni, trpijo pa zaradi domačih ljudi, palirjev.

»Bolezni dopust« naših nacionalcev. Zanimive stvari se godijo pri nas. Tudi mi nismo bili kar tako za slavnega režima ptičev. Velike gospode in zapovedovalce smo imeli.

Sirite „Slov. gospodarja!“

Puškin — abesinskega pokolenja.

Rusko časopisje se danaj spominja na dejstvo, da se je pretakala po največjem ruskem pesniku Puškinu abesinska kri. Puškina mati je bila nečakinja Abesinca, ki se je pisal A. P. Hannibal in je prišel na dvor ruskega carja Petra Velikega. Puškin sam, ki je umrl leta 1799, je opisal zgodovino svojega starega očeta, ki je bil znan celi Rusiji pod imenom »zamorec Petra Velikega«. Vse ga je občudovalo, ženske so silile za njim in končno je poročil rusko plemenitašino. Ko je umrl leta 1781, je bil general ruske armade. Najbrž izvirajo zveze

Januš Golec:

23

Po divjinah Kanade

Ljudska povest po raznih virih.

(Konec.)

Vrata so se odprla in pred onemoglim je stal Takini, poglavar indijanskega plemena. Ne da bi se posebno začudil, se je sklonil k tujcu, kateri mu je obračal od las in brade zakriti obraz, iz kojega globoko udrtih oči je strašil glad...

Glavarju je bil obraz neznan.

»Kedo si?« je vprašal.

»Me ne poznaš? — Gruber.«

»Uff!« je kriknil Indijanec presenečeno in po kratkem odmoru je še dostavil: »Imaš zlato?«

»Da, a kaj te to briga, če umiram pred vrati tvoje hiše!«

Indijanec je prezrl sirovi odgovor.

»Ne smeš s kletvico na jeziku preko praga moje hiše«, je pojasnjeval poglavar.

Po krajšem oklevanju je prijel onemoglega za roko in mu pomagal na noge.

Gruber se ni branil, ni več vpraševal, ampak se je čudil sam pri sebi, kaj se bo zgodilo z njim, ker ga je pričel Indijanec vleči proč od hiše. Kaj naj to pomeni? Ali ga je hotel odpeljati Takini iz strahu pred prokletstvom zlata kolikor mogoče daleč proč od svoje hiše, da bi zmrznil v snegu? Tako je pač zgledalo, saj ga je gnal pod roko okoli hiše proti koncu vasi in sicer dokaj korakov.

Postal je pred leseno bajto. Vrata so bila zametena od snega, katerega sta morala pregabati. Nato je odrinil Indijanec zapah in odprl duri.

Notrajnost kočje je bila temna ter mrzla. Nemeč je čutil, kako ga je poglavar potisnil na stran in ga prisilil na ležišče. Da je še razprostrl po njem hišni gospodar par kož, tega se na smrt utrujeni ter izčrpani ni več zavedal.

V grozni zmedi so oživel pred njim še enkrat strahoviti doživljaji — dnevi polni lakote ter največjih naporov in še hujše noči od pobega iz zlate soteske. Posebno nepopisne so bile noči, polne ponorelost vzbujajoče samote, v katerih je sedela poleg njega pošastna postava umorjenega. Če pa ni bilo drv za ogenj in se je pregrizel skozi odeje v ude mraz, potem je znal, da sedi mrtvi tovaril

To se je delalo na vse strani. Shodi, zborovanja, družabni večeri raznih imen, nastopi, zabavne prireditve, plesi, vse pod zastavo slavne ideje nacionalcev. In so prišle zanimivejše stvari, recimo volitve. To je bil pravi mačji ples. Po nekaterih občinah so vodile glavno agitacijo in »strogo kontrolo« pri štetju glasov kar nacionalke različnih imen. Gospodje so se ponižali in obiskovali naše kmetovalce in delavce in jih gonili na volišča. Po volitvah so ti slednji sicer imeli mir pred gospodo, sami so pa delali v svojih strankah neslavnega spomina naprej. Vračali so se vedno po pondeljkih ob prvi zarji domov, prežeti še bolj »deje jugoslovanstva in stranka«. Pa glejte! Kriza režima je prinesla tudi našim gospodom krizo nacionalizma. Vse so začeli opuščati in najbolj so pri tem prizadeti naši gostilničarji, ker ni nič več nacionalnih večerov in zabav. Vse je nehalo, samo Jugoslavija je ostala. Kako pusto in prazno je po naši Krajini. Doma po sobah čepijo in si ob »Jutru« (prej ob »Glasu naroda«) vzbujajo spomine. Tu in tam se oglasi še violina ali klavir z ono znano: »Pa kak lušno je bilo...«. Ta ali oni si na tihem šepčejo: Pravzaprav sem bil tudi jaz »klerikalec« in nisem to, kar sem bil za časa režimov. In če kateri pove to še na glas pri kozarcu vina, je vsaj malo zabavljaja in smeja. Tipičen primer »bolezenskega dopusta« naših nacionalcev imamo gotovo v Gornji Lendavi. Od vsega ogromnega truda za idejo JNS je ostalo menda samo to, da ta ali ona oseba napravi od časa do časa kakšen škandal, enak onemu na Hidvegu pri Soboti. Vse počiva. Društva nacionalcev so opustila sestanke, družabnih večerov ni več,

Povesti v letu 1936.

V prihodnjem letu bodo v »Slov. gospodarju« imeli čitatelji kar dve povesti in sicer obe iz domačega življenja. Prva povest bo »Svele gore« in bomo v zgodovinskih slikah gledali življenje in delovanje slovenskega naroda, ko je zidal božjo pot na Svetih gorah. Vsi, ki ste že kedaj bili na tej božji poti, bodite naročniki, da boste imeli tudi za poznejše rodove shranjeno povest! Druga povest pa bo iz Dravske doline in bo imela naslov »Očetov greh«. Vsebine vam ne bomo povedali naprej, vemo samo to, da boste od številke do številke komaj čakali nadaljevanja.

samo plesna šola bo baje še ostala, ki pa ne bo več v znamenju ideje JNS, kakor je to bila prej. Nič več ne delamo, samo premišljujemo, tako govorijo. Tu in tam še pride do malega prepira, ker noben noče veljati več za vodjo nacionalcev. Pa so se tudi resno skregali in sedaj so si v laseh. Drugače pa počivajo z lepo mislijo: ker nismo ničesar dosegli z delom, bomo mogoče kaj koristili z nedelavnostjo. Izvrstna misel, vsaj naši ljudje spoznavajo, da Jugoslavija le ni tako strašna, kakor so nam jo predstavljal nacionalci in se vračamo vsi k složnemu delu za našo državo. — Opazovalec.

sveta. Oživila je zopet med mladino težnja po izobrazbi in omiki in tako se je začela celiti rana, ki so jo povzročili neprijatelji ljudske prosvete. Naše ljudstvo si bo dobro zapomnilo tiste, ki so mu hoteli uničiti njegove prosvetne zaklade, ki jih je zbralo organizirano izobraževalno delo preteklega doba. Nikdar ne bomo pozabili, da so sovražniki naše krščanske in narodne prosvete, ki se imenujejo naprednjakarje in svobodomislece, prišli iz vrst

bivše demokratske in bivše kmetijske stranke.

Ko to poudarjamo, se moramo obenem zavedati, da je naša dolžnost rešiti našo kmečko mladino iz mreže takozvanih svobodomiselnih in naprednih prosvetnih organizacij, v katero so jih zapletli protivniki katoliške prosvete. Tovariška je ta dolžnost. Popeljimo slovenske kmečke fante in dekleta iz gostiln, kjer se izobrazujejo z vinom in plesom, v naše katoliške prosvetne dome. Tam so jim na razpolago sredstva prave izobrazbe, pa tudi prave zabave, po kateri človeka ne boli glava. Ne obsojamo zapeljancev, rešimo jih iz rok zapeljivalcev. Ko bo vsa kmečka mladina zbrana v naših družtvih, bo tudi prenehala med mladino tista surovost, v katero je padel znaten njen del.

Bral sem v »Slov. gospodarju«, da se naši nasprotniki po svojih listih kaj radi zgražajo nad posurovelostjo podeželske mladine, nad pretepaštvom itd. Tudi mi take žalostne pojave obsojamo. Ne moremo pa dovoliti, da takšne posurovele in pretepaške elemente podtikajo našemu mladinskemu pokretu. Ne, niso naši. To so sinovi njihovega naprednjaškega in svobodomiselnega duha. Ko bi bili naši, ko bi stali v vrstah dejavnih katoličanov, bi dobro vedeli, da morajo sebe premagovati, da ne smejo ne preklinjati, ne klatati, ne se pretepati. Ker jim je gostilna ljubša kot naš prosvetni dom, se ne morejo otresti pokvarjenih tovarišev, vedno bolj jih obvladuje duh posurovelosti in pretepaštva. Zato pa slovenska kmečka mladina, vsa v naše prosvetne organizacije! Naj bi božje Dete, ki je s svojim prihodom luč prineslo na svet, bogato blagoslovilo velevažno delo, ki se vrši v naših prosvetnih domovih!

*

Ptuj. Marijina dekliška družba pri očetih minoritih v Ptujju je priredila v nedeljo dne

DRUŠTVENE VESTI

Božje Dete naj blagoslovi našo prosveto!

(Piše T. Č., Šmarje pri Jelšah.)

Zjasnili so se naši obrazi, ko je bila zopet osvobojena naša katoliška pro-

za njim. V takih slučajih so mu gomazeli ledeni mravljinici po hrbtu in od strahu ni upal, da bi se bil ozrl.

Skovik sove? Da, njegova pamet bi ga bila rada prepričala ter uverila, da gre za krik sove, a on sam je vedel bolje in tudi čutil. Ni bil naravni glas ptice in temnega gozda, ampak smrtni stok tovariša, kakor ga je slišal, ko mu je sunil nož v hrbet in je brizgnila temna kri v njegovo zločinsko roko!

Gruber se je spominjal prav na rahlo, da je bil Takini že enkrat pri njem v noči ali na večer ter mu je ponudil hrane. Nekaj je zavžil od ponujenega okrepčila in je nato zaspal še precej mirno. Tudi sedaj je nekaj jedel in je pokazal Indijancu, ki ni razumel angleščine, naj postavi ostanek na ognjišče. Preveč oslabiljeni želodec se je protivil, da bi bil pospravil kaj več od ponujenega.

Franc se je počutil kakor v napol omotici. Ne toliko radi neizmernih naporov minulih tednov, kajti tem se je bilo jekleno telo privadilo, ampak veliko bolj radi tega, ker je sedaj on, ki je prebil tedne in tedne zunaj na prostem, zopet eno noč

prespal v zaprtem prostoru in pod streho. Zrak v zmerno ogreti izbi je bil neprijetno vlažen ter dušeč.

Pometal je s sebe kože ter odeje in se pognal z ležišča. Najbolj ga je plašila trenutna negotovost, če mu niso zmrznile noge. Že zvečer se mu je zdelo, da niso več njegove. Ko jih je po spanju postavil na tla, so ga sicer bolele, vendar se je pretakala po njih kri, kakor bi gomazelo na tisoče mravelj. Najhujše ga torej ni doletelo. Da ni bil ob noge, se je imel zahvaliti samo dejstvu, ker se je tudi v najhujšem zimskem vremenu mudil čisto na prostem. Ako bi bil prebil noči pod šotorom ali pod kako drugo streho, bi bile noge brezpozno zgubljene. Je bil itak čudež, da se to ni zgodilo.

Po tej ugotovitvi je bil mirnejši, četudi je še bil zelo oslabiljen vsled gladovanja ter naporov, kojih posledice je začel prav občutiti šele po par urah nemotenega nočnega miru. Za postrežbo mu poslanega Indijanca je poslal z naročilom, naj mu prinese v kočuro ostanek opreme, katero je bil ostavil pri poglavarju, predno sta odrinila s tovarišem po zlato. Čutil je potrebo, v kolikor so

ruskega carskega dvorja z abesinskim izdobe omenjenega Hannabala. Znano je tudi, da se je Tekla Havariate, sedajni zastopnik Abesinije v Zenevi in pred kratkem zastopnik neguša v Parizu, vojaško vezbal v Rusiji.

Lepa abesinska zmaga.

Na južnem bojišču so dosegli Abesinci lepo zmago nad močnim oddelkom italijanskega generala Graziani. Zmagovitim abesinskim oddelkom je poveljeval že večkrat omenjeni preizkušeni general Vehibpaša. Italijani so najprej bombardirali iz zraka abesinske postojanke in so bili prepričani, da so se Abe-

15. decembra lepo in dobro uspelo proslavo Brezmadežne. Spored je bil lep in dobro izveden. Dekliški otroški zbor je krasno zapel venček narodnih pesmi pod spremstvom ter vodstvom svojega pevovodje. Kot druga točka je bil govor gđe. Lojzke Horvatičeve, ki je v lepem in navdušenem govoru razpravljala o dolžnostih kongregantke in dolžnostih katoličanke v današnji dobi v okviru KA. Kot tretja točka je bila igrana igra Salomon-Vovkova: »Vrata«. Vsi igralci so storili svojo dolžnost in tako povzdignili to lepo proslavo v čast Brezmadežne do viška. Mestno gledališče je bilo nabito polno z okoliškimi ljudmi, kjer je bila proslava ob treh popoldne.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Po daljšem molku lahko vendar poročamo razveseljivejšo vest. Dne 1. decembra je naše Katoliško prosvetno društvo s svojim občnim zborom združilo lepo Slomšekovo proslavo in spomin izseljencem, našim bratom in sestram v tujini. Šolska mladež je prav lepo izvedla točke od »mladih vojakov« pa do ganljive sklepne »molitve«. Upamo, da bo začelo prosvetno društvo z živahnim delom tako v odsekih kakor z nastopi: vsi dobri in razumni naj se mu pridružijo! — Veselo iznenađenje nam je v nedeljo dne 15. decembra pripravila celokupna Marijina družina s proslavo Brezmadežne. Ob času, ko se navadno začne večernice, se je pričela ta prireditev v dvorani z zborna molitvijo in deklamacijami, tem pa je sledila duhovna igra »Izvoljena devica« s prelepo vsabino. In za lep sklep smo šli vsi v cerkev k litanijam in blagoslovu. V proslavi je Marijina družina zares lahko vesela! Le še večkrat kaj podobnega, da se marijanski duh v naši mladeži vedno bolj poglubi!

Strah ima velike oči

Ce koga slišimo kašljati, se kaj rada priplazi iz naše podzavesti misel: »Jetiko imate, čeprav še ne pomeni vsak kašelj jetike. Jasno pa pričča, da nekaj ni v redu v grlu, sapniku ali v pljučah. Zato je treba biti na oprezu! Naši predniki so nabirali smrekove vršičke, pa so se z njimi zdravili. Nam pa to ni več potrebno. »Smreka« bomboni, ki ublažujejo vsak kašelj in hripavost, zrahljajo katar in olajšajo izločanja sluzi, so sestavljeni namreč iz smrekovega ekstrakta in drugih preizkušenih domačih zdravil. Dobe se v vsaki lekarni v zatikih po Din 4.— in Din 6.—.

Pišeca. Slomšekovo proslavo smo na lep in dostojen način obhajali v nedeljo dne 15. dec. Saj se vidi, kako naše verno ljudstvo hrepeni, da bi služabnika božjega kmalu tudi na oltarju častilo in tako imelo tudi javnega priprošnjika v nebesih. Dal Bog, da bi se to že kmalu zgodilo! — Letos se zopet vrši pri nas kmetijsko-nadaljevalni tečaj. Kolikega pomena je to za kmečko mladino, dokazuje že lepa udeležba pri zadnjem tečaju. Upamo in želimo prav iz srca, da bi imel tečaj obilo uspeha. Zanimivo pri vsem je pa to, da se sedaj zopet lahko poučuje nauk o krščanskem življenju v okvirju tečaja, kar se pod JNS režimom ni smelo.

*

Društva uredite knjižnico! Najbolje je urejena, ako imate dovolj dobrih knjig. Obrnite se na naše knjigarne, radevolje vam bomo šli do skrajnosti na roke za dobavo knjig. Najbolj uspevajo knjižnice, ki imajo celotno zbirko Karl Mayevih romanov. Ne pozabite pred zimo nakupiti knjig v Cirilovih knjigarnah v Mariboru in Ptujju.

skrben član družine, izvežban v lesni trgovini, a sedaj ga ni več! Vse žaluje, dragi Fric, za Tobj in Ti želi večno veselje, kakor tudi, da se nekaj vidimo v nebeski domovini!

St. Peter pri Mariboru. V Rupertah v naši župniji je umrla dne 14. decembra posestnica gospa Gornik Terezija, stara 75 let. Naj v miru počiva!

Limbuš pri Mariboru. Marijina družba limbuške fare je nepričakovano in nenadno izgubila vrlo, pridno in pošteno članico Marijo Krušič, služkinjo pri g. Antonu Nekoviču, šolskemu upravitelju v pokoju na Laznici pri Limbušu. Pokojnica, ki je bila šele v 19. letu starosti, je po pordnevi bolezni na hitri pljučnici podlegla vključ zdravniški pomoči in domači negi težki bolezni. Rojena in krščena je bila pokojnica na Pristavi v srezu Smarje pri Jelšah. Bila je vzorno dekle, poštena, pridna ter v svoji službi izredno priljubljena. Na njenem zadnjem potu na limbuški mirovdvor so jo nosile njene sestre Marijine družbe ob prelepi udeležbi domačih, sorodnikov, Lazničanov in drugih. Ob odprtju grobu polnem cvetja, katero je rajna tako iskreno ljubila, se je v imenu vseh navzočih, zlasti Marijine družbe, v prelepih besedah poslovil vlč. g. župnik Andrej Bračič, želeč vrli Mimiki, vzorni članici Marijine družbe v naročju Marijinem večni mir in pokoj. Sveti naj ji večna luč!

Sv. Trojica v Halozah. V Gruškovju je dne 19. t. m. umrl veleposesnik Jakob Šega, bra. župana občine Podlehnik. Bolehal je že več mesecev na jetiki, kateri je podlegel, star komaj 34 let. Zapušča vdovo brez otrok. — V soboto smo pokopali Jakoba Vidovčič, posestnika iz Gruškovja. Bil je vojni invalid; na posledični bolezni in ran, ki jih je dobil v svetovni vojni, je umrl. Zapušča vdovo in 7 napreskrbljenih otrok. Miroljubnega moža so vsi spoštovali in radi imeli!

Pom'kva ob južni žel. Dne 10. decembra smo pokopali blago krščansko mater Marijo Dobrajc, ugledno posestnico v Cecinjem. Umrla je v celjski bolnici po dvojni operaciji in silnih bolečinah. Na zadnji poti jo je spremljala velika množica sorodnikov in znancev iz štirih župnij. Zapustila je žalujočemu možu štiri napreskrbljene otroke, katerih najstarejši ima

Odprta noč in dan so groba vrata.

Remšnik. V soboto pred adventom smo obhajali žalostno slovesnost. Frica Kolečnika smo djali v grob. Komaj 21 let je bival med

nami, resen, delaven, izobražen, a nenadoma mu je neizprosna jetika prerezala nit življenja. Bil je glavna opora že priletnemu očetu,

sinci umaknili iz postojank, predno je bil izvršen zračni napad. Italijanske čete so kar brezskrbno prodirale za tanki. V bližini Negalija pa so se nenadoma pojavili močni abesinski oddelki, ki so napadli 3000 mož broječo Italijansko skupino od vseh strani. Italijani so bili obkoljeni in vnel se je boj za življenje in smrt. Abesinci so zaplenili vse tanke, 13 oklopnih avtomobilov, mnogo strojnic, navadnih pušk, streliva in so sestrelili veliko sovražno bombno letalo. Italijane so pobili do zadnjega. Le par sto mož italijanskih čet, domačinov iz Somalijske, ki so takoj po napadu Abesincev prešli

mu dovoljevala sredstva, se spremenili v človeku podobno bitje.

Ko je zapustil sluga bajto, je opazil Franc, da je bilo že zelo pozno v jutro, kajti sneg je pošiljal k njemu v izbo odsev medle dnevne luči.

Ogledal se je po koči. Bila je opremljena za silo in najbrž določena kot prenočišče za tujce, ki so bili slučajno primorani mimo naselbine.

Po vrnitvi sluge se je lotil Nemeč obnove svoje zunanosti. Kup zlatih zrn, s katerimi si je bil natrpal žepe ob pobegu iz zlate soteske, je bil skopnel med vrnitvijo za polovico. Nikakor ni smel tvegati, da bi bil preplaval ono nevarno ožino gorske reke, kjer sta bila s tovarišem ob tovrne konje, s tolikim zlatom po žepih. Po daljšem oklevanju je zakopal odloženo zlato na gotovem mestu, kjer ga bo zopet dvignil, kakor hitro se bo povrnil po temeljitejši pripravi v zlato sotesko.

Zaloga obleke, katero je bil pustil pri poglavarjevih, ni bila velika; na noben način bi pa ne bil segel po kosu oblačila, ki je bilo last umorjenega tovariša! Za silo je zadostovala lastna oble-

ka, za katero je zamenjal capje, v katerem se je bil vrnil.

Z veliko težavo se je še obril ter se vrgel na ležišče, da bi si še nekoliko bolj odpočil noge in premislil, kaj bi mu bilo storiti za bodočnost.

Pri razmotrivanju: kaj in kako bo za naprej, ga je zmotil nenaden vstop glavarjeve hčerke.

Ko je zagledala Ihasa upadla lica in iz globin le medlo se svetlikujuče oči, jo je spreletel strah. S silo je potlačila ter premagala bojazen in se je približala ležišču z besedami:

»Oče mi je zaupal, da si se vrnil. Si našel sotesko?«

Gruber je pokimal. Imel je za bolj umestno nemo pokimavanje v očigled vprašanjem, ki so še morala slediti.

»Imaš zlato?«

Franc je samo pokimal.

»Kje je ostal Lavison?« je vpraševala naprej in iz njenega glasu je donelo nekaj kakor strah, da pač ni vse v redu. Obraz moža pred njo je zgedal tako čudno in ni razodeval zmagoslavnega iz-

18 let, najmlajši 4 leta. Bog tolaži težko prizadeto Dobrajčevno družino, umrl mater! pa daj večni mir!

Ratanska vas pri Rogški Slatini. V cvetu življenja je zapustil svet znani in spoštovani

Anton Plevčak v starosti 77 let. Zapustil je žalujočo mlado ženo, svoje dobre starše, dva brata in tri sestre. Ohranimo ga v hvaležnem spominu! Žalujočim sorodnikom iskreno sožalje!

Dobri župljani so zato navdušeni, ker vedo kdor za cerkev kaj da, Bogu na obresti posodi. — V dnevih 11., 12. in 13. januarja 1936 je pri nas tridnevnic v čast presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu.

Šoštanj. Nedavno je v krogu svoje družine v Šoštanju obhajal 70letnico svojega življenjskega dela zaslužni in blagi g. Martin Trobina, oče ljutomerskega g. kaplana. Ko obstojimo ob življenjski dobi zaslužnih mož, se spominjamo obenem tudi njih del in zaslug, ki so jih položili kot žrtve Bogu, domovini in družini. Skrito, a bogato delo, ki ga je vršil jubilar, so vzgleden kačipot številnim sovrstnikom. Rojen leta 1865 v Prelogah pri Šoštanju, se je že kot mlad fant udeleževal v katoliških društvih. Pozneje je stopil v državno finančno službo, v kateri je ostal ves čas do prevrata, ko je stopil v zaslužni pokoj. Številne žrtve, ki jih je položil g. jubilar na oltar domovine, ker je bil vedno zvešt sin slovenske katoliške matere, so pričrta neomajne značajnosti. Zvesto je služil ves čas Bogu in domovini, deloval vedno za njen blagor, saj je bil med drugim že pred svetovno vojno dolgo časa član Slovenskega pevskega društva v Trstu. Že več let pred svetovno vojno in do danes nepretrgoma je bil naročnik našega »Slovenskega gospodarja« in mnogih drugih katoliških časopisov. Veliko njegovo delo se kaže tudi v vzgoji otrok, ki jih je skupno z nepozabno gospo soprogo tako lepo vzgojil. Ob 70letnici njegovega rojstva mu častitamo za častne življenjske zasluge in mi želimo še prav mnogih in veselih let!

Vojnik. Ko se je pričela graditi cesta Vojnik—Šmartno, je pri delu bilo zaposlenih nekaj najpotrebnejših delavcev, še mnogo več pa jih ni prišlo v poštev. To je bilo posebno po volitvah 5. maja, ko je tudi v cestnem odboru odločevala JNS stranka. Radi pomanjkanja denarja se je pozneje z delom prekinilo in mnogi so bili še ob ta košček kruha. Vsled zime in neugodnega vremena se tudi sedaj delo ne more nadaljevati, pač pa upamo, da se bo vsaj v spomladi začelo z rednim delom. Sedanja vlada ima smisel za revnega delavca, ki naj dobi delo in zaslužek. Na tak način bomo v resnici pregazili te slabe čase in trdno upajoč na boljše bližnji bodočnosti nasproti.

Remšnik. Razgledni stolp kliče vsem, ki so mu pripomogli k življenju, srčni: Bog povrni, prosi pa tudi, da ga podpirate tako dolgo, da se utrdi, to je, da plača dolgove! Ne pozabite na sv. Pankracija in razgledni stolp!

St. Peter pri Mariboru. Zahteva po odcepitvi občine St. Peter od sedanje občine Košaki še nekaterim vedno ne da miru. Veliko skrbi dela ta zahteva tudi občinskemu odboru občine Košaki, ki je o tej zahtevi sklepal preteklo nedeljo, ko je bila ta zadeva na dnevnem redu. Naša zahteva temelji na gospodarskem in šolskem stališču. Okoliš občine se naj ujema s okolišem župnije. Zadeva se že po krivdi občine Košaki zavlačuje pet mesecev in vse se poskuša, da bi zahteva Šentpeterčanov ostala brezuspešna. Upamo pa, da bo sedaj oblast napravila konec temu.

St. Peter pri Mariboru. Zahteva po zopetni upostavitvi samostojne občine St. Peter nekaterim pač ne da miru. Znašla se je družbica, ki nikogar ne predstavlja in ničesar ne pomeni, ki pobira podpise proti zahtevi velike večine Šentpeterčanov po samostojni občini in ta dosejanje občine Košaki. Bodi povedano vsem, da je samostojna občina St. Peter gotova stvar in da bo ves trud nasprotnikov samostojne občine Šentpeterske zaman. — Shod JRZ, ki bi se naj bil vršil preteklo nedeljo, je preložen na poznejši čas, kar bo pravočasno razglašeno.

St. Peter pri Mariboru. Mohorjeve knjige so že došle. Skrbeli pa moramo, da se število Mohorjanov za prihodnje leto še pomnoži. — Ker se bliža Novo leto, bo treba obnoviti naročnino za naše liste in nabirati nove naročnike. Vsaka hiša in družina mora biti naročena na »Slovenskega gospodarja«. Kar pripravite tiste dinarje za naročnino!

Hajdina. Naša župnija, ki šteje 4000 duš, ima dve občini: Breg in Slovenja vas. Svoj čas se je mnogo govorilo, da bo prišlo do združitve obeh imenovanih občin, a sedaj bo treba počakati, kako se bo razvijal Ptuj, ki je v odvetniku g. dr. Remcu dobil novega župana. Brežani se še vedno branijo mesta in bi kar najrajši ostali samostojni. Življenje se je za spoznanje olajšalo, ker se je mogel vnovčiti poljski pridelek, zlasti krompir, a v splošnem je ostalo pri starem, to je, pri tarnanju in potrpljenju. — Prosvetno gibanje gre svojo pot, pri čemur se posebno odlikuje Dekliška zveza. Tudi življenje s Cerkvijo se utrjuje, saj ima naša fara kar tri gg. kaplane, patre kapucine iz Ptuja, ki ob vsakem vremenu prihajajo na pomoč. Tudi učiteljstvo bode zahvaljeno, zlasti gospa Sancinova, da našo šolsko mladino tako vztrajno vadi v lepem petju nabožnih in narodnih pesmic. Tako bo po skupnem prizadevanju in v složnosti med starši ter vzgojitelji mladi naš rod lepšo bodočnost doživel in jo v srcu užival.

Sv. Trojica v Halozah. Miklavž je odšel, a parklji so ostali po Halozah in obiskujejo kleti in kurje hleve. Tudi druge reči niso varne pred njimi. Orožniki pridno zasledujejo haloške parklne, ki bodo dobili v Ptuj »pod belo zastavo« primeren hladni kotiček.

St. Vid nad Valdekom. Podružna cerkev sv. Ruperta je dobila nov prelit zvon, ki je bil slovesno blagoslovljen od domačega g. župnika dne 17. novembra t. l. Takrat je bila velika slovesnost pri Sv. Rupertu. Kumovala sta zvonu cerkvena ključarja ondotne cerkve Jožef Meh, po domače Legner, in Jožef Obermut, po domače Krežan. Da se je slovesnost lepo obnesla, gre hvala in zahvala obema. Stari zvon je bil zavarovan pri Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani, pa ga je ista na lastne stroške dala preliti pri zvonarni Bühl v Mariboru. Zvon lepo poje in je v veselje tukajšnjim župljanom. Župna cerkev dobi v kratkem novo obhajilno mizo, ki je nujno potrebna.

raza, katerega bi morala pričakovati na onem, ki je odkril po tolikih težavah — zaklad.

Slednje vprašanje je bilo ono, katerega se je bal Gruber najbolj. Znal je, da se ga bo dotaknilo, saj je itak moralo priti in se je tudi nanj pripravil. Ko je pa veljalo sedaj njemu, je odmevalo od njegovega ušesa, kakor nekoč strašni glas z neba: »Kaj, kje je tvoj brat Abel?« Ni se mogel zbrati toliko, da bi bil odgovoril, kakor starozakonski morilec: »Mar li naj jaz čuvam brata?«

Molčal je, njegove ustnice so se tresle, govoriti pa ni mogel. Tudi ni bilo treba. Strahopetni izraz njegovih vodenih oči, ki je sličil onemu psa, ki se boji biča, ji je povedal več nego dovolj. Dekle je obrnilo obraz od njega in se zagledalo v na ognjišču plameneči ogenj, ki je razsvitljeval za silo izbo, kakor bi se bala, da bi ne odkrivala še naprej grozne istine z obraza — morilca — — —

Naenkrat se je zopet zavedla, zbrala vse svoje moči, odprla na stežaj dur! koč, pokazala z desnico na ležišče in zaklicala pred vrati zbranim:

»Proklet bodi morilec rešitelja moje matere! Radi zlata je umoril tovariša! Izročite ga roki pra-

vice in naj se izpolni nad njim prokletstvo, ki se drži od pamtiveka zaklada v zlati soteski!«

Ihasa je ostavila bajto, v katero so stopili beli možje v uniformah kanadske policije.

Po tednih vožnje na saneh in po železnici v spremstvu stražnikov vidimo morilca Franca Gruberja na zatožni klopi pred poroto v kanadski prestolici v Ottawi. Pozvan od predsednika, naj pove nekaj v svoj zagovor, je podal obširno poročilo, kaj mu je bil Lavison in kako ga je takorekoč prisilil od samega zlodeja mu vcepljeni pohlep po zlatu k umoru najboljšega tovariša in prijatelja.

Obtoženi je končal povest o doživljajih po divjinah Kanade z besedami:

». . . in bilo je rdečkasto, zlato namreč. Rdeče liki zmrznjene kaplje krvi je počivalo med prodcem gorskega potoka. Cele množine zlata — zrna velika kakor lešniki. Ob robih potoka in ob stenah soteske so lazile zelene majhne kače — čuvarice zlata. V svojih rokah sem ga držal in skozi prste sem ga spuščal, da je kapljalo kakor kri — — —

na abesinsko stran, je ostalo pri življenju. Z opisano zmago so preprečili Abesinci ofenzivo generala Grazianija, s katero je hotel Italijane proslaviti, še predno bi prišlo do mirovnihih pogajanj.

Italijani so bili tepeni tudi na severu.

Na severnem bojišču je uspelo 3000 mož močnemu abesinskemu oddelku, da je prekorčil reko Takaze. Napadel je prvo utrjeno italijansko bojno črto. Na napad so odgovorili Italijani v prvih trenutkih s strojnica-mi. Abesinskemu srđitemu navalu niso bili kos, so se spustili v neurejen beg in Abesinci so jih zasledovali 20 km daleč. Zgube Italijanov na pobegu

Ljubečna-Šmiklavž pri Celju. Ljubečna se vedno bolj modernizira. Zadnja novost so novopostavljeni drogi za električno napeljava. In ni več daleč dan, ko bomo odnesli smrdljive petrolejke na podstrešje, po naših izbah pa bo zasvetila srebrnočista električna luč. In vsa druga opravila: mlatev, mlenje sadja, likanje perila, vse bomo lahko delali z elektriko in morda še kdo iznajde električno žlico! Druga zadeva pa, ki ni prav nič moderna, je cesta, ki pelje iz naše vasi proti Šmiklavžu, Pristavi in drugim krajem. Ta cesta je v tako slabem stanju, da zležeš komaj s praznim vozom iz mlak.

Griže pri Celju. Grižani smo bili odlikovani s tem, da smo dobili banovinskega svetnika v osebi g. Ludvika Kudra. Želimo mu, da bi storil dosti dobrega v prid celjskega okraja, za katerega je postavljen kot banski svetnik.

Sv. Peter na Medvedovem selu. Na Miklavževu so imeli naši otroci veliko veselje, ker jih je obiskal Miklavž v šoli. Šel je v spremstvu parkija v vse razrede, da se je prepričal, kako se vedejo, učijo in molijo. Vsem je dajal lepe nauke, hvalil in grajal, kakor je pač bilo potrebno, vse je tudi obdaroval s slaščicami in z drugimi rečmi. Zasluge za to lepo prireditvev ima učiteljsvo, zlasti še gđc. Mina, ker brez njihovega dovoljenja in prizadevanja bi Miklavž ne bil prišel in bi ne mogel nad 200 otrok obdarovati. Otroci bodo Miklavžu in dobrotnikom hvaležni.

Kostrivnica pod Bočem. Na prvo adventno nedeljo t. l. je minulo 15 let, ko smo dobili sedanjo vlač. g. župnika Janka Slaviča. V teh zadnjih 15 letih se je pri nas marsikaj obrnilo na boljše po zaslugi g. župnika. Ob njegovi 15-letnici kličemo: Bog nam ohrani našega jubilarja zdravega in čilnega do nadaljnjih jubilejev. Na praznik Brezmadežnega spočetja mu je Marijina družba fantov in deklet iskreno častitala k 15letnici župnikovanja in mu je podarila podobo dobrega pastirja ter svoto za odkup dveh poganskih otrok.

Zagreško pšemce. Zdaj se pa res že dolgo nismo oglasili zagrebški Slovenci v »Slovenskem gospodarju«. Ne zamerite, vedno nekaj pride, za božične praznike pa moramo vendar povedati, da še živimo in prav vneto delamo. Od meseca septembra sem smo imeli že tri

gledališke igre («Domens», «Boter Martine» in «Mala pevka») in več prosvetnih večerov z zanimivimi slikami in predavanji. Priredili smo že tudi dva družabna večera, od katerih je bil eden Miklavžev večer. Enako smo se spomnili svoje domovine na izseljensko nedeljo. Za Silvestrov večer zopet pripravljamo Slomškovo društvo zabaven večer, da bomo v domači družbi pričakali novo leto 1936. Vsem bralcem »Slovenskega gospodarja« pa želimo vsi zagrebški Slovenci srečno novo leto!

Peter Rešetar rešetari.

Prihodnje leto bo prestopno leto in se tako imenuje zato, ker bodo državni uradniki prestopili iz JNS v JRZ.

Premakljivi prazniki bodo: Ob preimenovanju učiteljsva, ob preimenovanju občin, ob zborih posameznih strank, ker se ob teh prilikah vršijo velika premikanja.

JNS v letu 1936 ne bo mogla zaradi opešnosti več na Pohorje, morda zleze še na »penzionisten-glečec« v mariborskem parku.

Glas naroda v letu 1936 bo prišel pri svobodnih volitvah do veljave, dočim za »Glas naroda« ni gotovo, če ga bo kdo poslušal.

Vrnitev denarja. Vsi, ki so svoj čas denar spravili čez mejo na varno, ga bodo z enako vnemo zopet šmuglali nazaj v državo. (Za to prerokovanje ne dam nobenega jamstva!)

Jugoslavija pride v Evropo, ker bo zopet imela evropske volitve.

Hrvatje bodo v letu 1936 priznali slovensko vprašanje, Srbi hrvaško vprašanje, Slovenci bomo pa obema dali odgovor.

Vreme bo v splošnem jasno, samo nad JNS bo stalno oblačno nebo.

Gospodarski položaj: Kmet se bo naveličal dosedanjega trgovskega poslovanja, ko je moral še dražje kupovati, zato pa še cenaje prodajati. Davkarije bodo prišle do spoznanja, da njihovo ime pride od dajati in ne od daviti!

Vojna ali mir? Če bodo v letu 1936 imele tovarne za bojno orožje še dovolj šmira, potem še ne bo mira!

Nekaj o zgodovini tobaka.

O tobaku se je že zelo mnogo pisalo in to pod najrazličnejšimi vidiki. Že v šoli so nas učili, da kajenje škoduje zdravju; nekateri niso verjeli ter so se po »srečno prestani izkušnji«, o katere neposrednih posledicah ne bom razpravljaj, kajenja le oprijeli.

Hočem pa podati le nekaj zgodovinskih črtic, po katerih bo čitatelj mogel spoznati, kako si je tobak po »vztrajni borbi« končno vendarle priboril mesto v evropskih deželah in to med prav vsemi sloji.

Tobaka (Nicotiana L.) je okoli 40 vrst, katerih domovina je — z malimi izjemami rastočih v Juž. Aziji in Avstraliji — Amerika.

Zato ni čuda, če je z odkritjem Novega Sveta v zvezi tudi pojav tobaka pri nas. Že Kolumb je l. 1492. našel pri prebivalcih otoka Guanahani običaj, kaditi tobak v obliki cilindričnih zavojev, imenovanih *tabacos*. Po nekem drugem sporočilu pa naj bi ime tobak izviralo od otoka *Tabago*, ali pa od province *Tabako* v Osrednji Ameriki.

Tudi na Haitih, Yukatanu in Mehiki je bila že pred prihodom Evropejcev uporaba tobaka znana, medtem ko v juž. Ameriki ne.

Pri Indijancih severne Amerike je bila ta razvada že zelo stara, kot to dokazujejo najdenine starinskih pip.

V Evropo pride tobak v 16. stoletju in sicer sprva le kot lepota rastlina, kasneje pa jo uporabljajo tudi v zdravilne svrhe.

Francijo seznanil z njo Jean Nicot (l. 1560), po katerem dobi latinsko ime »Nicotiana« (Nikotin!). Že za Ludovika XIII. se uporablja v Franciji njuhalni tobak.

L. 1565. prinese iz Francije tobakovo rastlino v Nemčijo Adolf Occo, mestni fizik iz Augsburga.

Tudi Italiji je koncem 16. stol. posredovala tobak Francija. V Rimu sa-

so prav znatne. Na severu obstoja resna nevarnost, da bodo zadeli Abesinci Italijane v bok ob reki Takaze in v tem slučaju bo njihovo severno krilo obkoljeno ter razbito.

Previdnosti abesinskega vojnega sveta.

Iz krogov, ki so abesinskemu cesarju prav blizu, prihajajo vesti, da je cesar svojim poveljnikom dal najstrožje povelje, da se ne smejo spuščati z Italijani v boje, ampak se morajo umikati, ne oziraje se na zapuščeno ozemlje. Abesinski vojni svet je skrajno previden v izvolitvi onih krajev, kateri so izbrani za bodoča bojišča. Radi tega tudi nikdo ne ve, kje se zbira abesinske čete.

In izpolnilo se je nad menoj strašno in prerokovano mi prokletstvo.

Smejal sem se, na tistem sem se posmihal, ko mi je zagotavljal stari, babjeverni medicinar Sioux plemena, da prebivajo zli duhovi v soteski in prokletstvo zadene vsakega, ki si nagrabi tamkaj zlata. Seveda, na nek način je že imel prav, da se drži zlata prokletstvo. Žlahtna kovina sama na sebi je nedolžna. Prokletstvo prihaja iz srca človeka. Človek je napravil ter proglasil zlato za boga, a v istini je postalo — hudič! Radi zlata so davili narodi eden drugega, so postali možje lopovi ter zločinci in ženske vlačuge. To je bilo njegovo prokletstvo, a ne ono drugo, o katerem je govoril stari medicinar, ki bi se naj držalo ter oklepalo zlatih zrn v gorski soteski, kakor da bi bila ta zrna nekaj živega in ne mrtva kovina.

In jaz sem se smejal!

Ko je pa curljalo zlato v zrnih skozi moje prste kakor zmrznjena kri, me je zgrabilo ono drugo prokletstvo! In majhne zelene kače so vdele ter bile priče, ko se je polastilo prokletstvo moje pameti, in so mi mežikale zasmehljivo s svojimi strašotnimi očmi!

Prokleti, oni trenutki, ko sem se rogal staremu indijanskemu medicinarju! Proketo, ti revno zlato, ki trpinčiš sedaj na smrt moje telo, ko si mi že umorilo dušo — — —

Porota je poslušala z največjo napetostjo celó povest in ji verovala. Porotniki so bili vsi prepričani, da je ravnal Franc Gruber v zlati soteski pod pritiskom prerokovanega prokletstva v duševni zmedenosti in neodgovornosti. Glasovali so za njegovo nekrivdo in oprostitev. Ko je čul obtoženi, da ljudsko sodišče ne tirja njegove glave, ampak mu podarja za zavratni umor tovariša in prijatelja — prostost, se je zgrudil od presenečenja — mrtev, zadet od srčne kapi!

Katoliška mladina vseh šol — čitaj

„Nedeljo“!

Bodi zavedno-katoliška že v svojih neznih mladih letih!